

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ И. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овай листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5 крајц. за тринуть. № 65.

Краћа мртваца у Енглеской.

(Продужено)

Было е деветъ сатій у вече, кадъ смо пошли. Време непостояно; часъ е киша плюштила, а часъ опетъ месецъ светлио; часъ е ветаръ као бесанъ дувао, часъ е опетъ мртва тишина владала, а кадъ и кадъ и мунѣ су свале. Мы смо се више страшили издайничке месечине него сакриваюће помрчине, будући смо се бояли да ће браћа покойнице бити на опрезу.

Любовь за наукомъ при свемъ томъ ніе была едино побућенѣ, кое насъ е на ово одважно ноћно предузеће склонило. Мы смо се оставимъ друговима нашимъ за-верили, па оћемо речъ ма насъ шта стало, да одржимо, и плѣнъ, на кои смо изишли, са собомъ донесемо. То е заиста было преухитрено, и садъ іоштъ, кадъ се тога опоменемъ, морамъ признати, да самъ се каю, што самъ то обећао быо. Доста е изразъ лекаровъ принео, те смо се ободрили. Мы бы се стидили, кадъ бы се съ празнимъ рукама повратили.

Ирскій брбляло (еръ никои нису тако говорљиви, као люди съ острова Ерина, постаде после свакогъ гутляя ракіе све већій фалиша. Мы смо се мало по мало на нѣгово неразборито тороканѣ, као годъ на тресакъ наши кола навикли.

Но кадъ кола стадоше, и кадъ опазимо зеленкасту, маовиномъ покривену капелу, умукну онъ као водомъ заливенъ. Нѣгова смѣлость тада изчезе, и мрачанъ погледъ нѣговъ показа намъ, да се немамо никаквомъ дѣйствителномъ саучастію нѣговомъ надати. Малий торонъ, кои намъ се у тамнини као неко страшило указиваше, пре ставляше стражу на улазку у порту цркви, кою смо мы были наумни обезсветити.

Да ништа неутаймъ, морамъ примѣтити, да е страшливость Боба постала прилѣвлива. Свакій е одъ насъ поне-што свое рѣшителности изгубіо. Садъ текъ добро увидисмо, шта е у нашемъ предузећу опасно, па признадосмо да мы нисмо свестрано разсудили, шта намъ се у томъ до-годити може.

Ако буду браћа покойнице, кои за шалу незнаю, кодъ гроба или близу нѣга стражу чували, да е мы неископамо, онда може и до озбильнога боя доћи. Осимъ тога ни еданъ одъ насъ, изузимаюћи само могъ друга Ернста, ніе никадъ при оваквомъ ископаваню мртваца быо, па незнадосмо, како намъ се у томъ владати треба.

Дубоко ђутанѣ, кое се лако изяснити могло, владало е у колима. Да бы се мало ободрили, прибегосмо средству, коимъ се Ираць у богатой мери послужіо. Кадъ смо сишли съ кола, быясмо сви прилично наква-рени па и невнѣшлясмо о томе, шта насъ предусрести може. Заповедисмо кочіяшу, да насъ у одной алеи дрва близу гробля чека. Па онда поћосмо на гробль и у тай паръ избіяше дванаестъ сатій.

Имадосмо читаву муку, докъ смо Боба натерали да пође. Изговарао се, да га еза и невестица спопа-да, и да му е ноћ страшна и да се грози одъ нѣ. Промотрисмо затимъ по алеи да видимо, да насъ ко не вреба.

„Я самъ се савъ укочіо одъ зиме, закречи Бобъ.“

Напредъ, повикасмо мы на нѣга, и гурнусмо га неколико пута у ребра. Узми алатъ, и поћи еданпуть напредъ.

„Любезни господичи“ изговараше се онъ съ плачевнимъ гласомъ, „та то ніе шала летити ђаволу управъ у челюсти. Зашто бы мы сирото створенѣ у нѣговоме сну узнемиривали. Оставимо га насвагда у покою. Онъ ове речи изговори на смешанъ и трогаваюћий начинъ.“

— Задржи ты та твоя мудрованя за сутра, реко му я, а засадъ узми еданъ добаръ гутляй ракіе.

„Нећу, ваша честность, заиста нећу. Я се страшимъ одъ греха тога.“

Нѣгово затезанѣ увери насъ, чему се одъ нѣга на-дати имамо. И за малимъ е остало, да се нисмо преду-зећа нашегъ сасвимъ оканули. Само та едина помисао, да наше дружество о томе зна, и да ће намъ се, ако се съ празнимъ шакама вратимо, дуго подсмевати, уздржа

насъ одъ тога. Брига, да не бы изложени были подсею, одржа нашъ унеколико суевѣрный стра у равновесію. Бореѣи се сами са собомъ, стали смо на едномъ истомъ месту. Мериваль є звиздао. Ернстъ учини доста незгодно примѣчаніе, да є гроблѣ непріятно и тужно позориште, особито у поноѣи. Я се постара клонуль духъ мои другова опетъ подкрепити.

„То што смо мы наумили, учась ће бити свршено“ реко. „Гробъ зацело ніе дубокъ. За по' сата би'ћемо съ копанѣмъ готови. Поитаймо дакле на посао.“

— Али, безъ трага, пресече ми речъ Мериваль, ако она браба песничариювачки насъ у скромномъ овомъ дѣлу укебаю, будимо спремни, на мртво име испребіани быти.

„Та вальда и вы нећете са скрштенимъ рукама гледати, и вальда ћете и вы ктети снагомъ своіомъ ползовати се“, промумла Ернстъ.

Но при свой овой бригаи и страви нашой, ніе намъ могуће было натрагъ повратити се; зато се и рѣшисмо, при намери нашой остати, и извршити є како му драго было. Гурну смо кукавногъ Боба предъ насъ, но онъ у еданъ ма стаде, испусти цакъ, обе руке напредъ пружи, као да є ктео нешто одъ себе одгурити, и загушльвивимъ гласомъ стениюѣи, поче говорити:

„Тако ми спасенія моє душе, я далѣ ни крочити нећу. Овде има нечисты духова. Я чуємъ шуштанѣ такво око мене и подамномъ, као да десетъ легіона ѣавола у заседи чебаю, да на насъ нападну.“

Мы се убезекнусмо и послушквивасмо на све стране. Свима намъ є яко срце дупало. Но брзо се уверисмо, да тай шумъ, до ушю Ирца дошавшій, вишта друго ніе него само слепи мишеви, кои є мложина око насъ пролетала.

„Далѣ, далѣ“, повикасмо сви на суевѣрногъ. „Скоро є еданъ сатъ, и тако намъ іоштъ само два сата ноѣи остає. Треба да поитамо.“

Неколико велики капля кишны падоше намъ на образъ, и предвазвестише намъ непогоду. Мећутимъ доћемо до зида, коимъ є гроблѣ опасано было, и преко кога смо се морали узпужати; но онъ срећомъ небыяше вышій одъ четири до петъ стопа.

Бобъ, кои є требао првый да га прескочи, да види нема ли кога у порти, нехтеде ни садъ послушати. Но кадъ смо му попретили, да ћемо га буцомъ лемати, пристаде онъ уздишуѣи и лелечуѣи, те га подигосмо. Текъ што се на зиду посади, али у еданъ ма страшно муња севну и затимъ пуче громъ, те нѣговъ суевѣрный ужась іоштъ више увелича. Онъ се поче крстити и самртну молитву муцати; па паде къ ногама нашимъ.

„Сладка господо“, стениюѣи моляше, „о сладка господо, заклиньмъ васъ вышньимъ Богомъ, проѣдите се тогъ вашегъ грешногъ предузећа.“

— Мы смо се заклели, одговори смо му, да ћемо тело са собомъ понети. Дакле съ места на посао.

А вы ми баръ обећайте, да ћете то сирото створенѣ, кадъ посао вашъ свршите, опетъ у землю по хри-

стіанской дужности саранити. У противномъ случаю, не мойте ни мислити, да ћу вамъ што помагати.

— Та нашто толико блебетанѣ? викну я разлюбењ, и показа му два пиштоля, коя самъ са собомъ изъ предосторожности понео быо. Ты си се у насъ найміо за овай посао, па было ти драго или небыло, морашъ намъ помагати. Скачи таки преко зида, увери се, имамо л' се чега бояти и потражи гробъ, кои намъ треба, или ако нећешъ, убіо ме Богъ, ако ти одма зрно крозь главу не проюримъ.

И то подѣйствова. Безъ єдне речице узпужа се нашъ Ирацъ преко зида, погледа и на єдну и на другу страну, и даде намъ знакъ, да му слѣдуємо. За два минута были смо мећу гробовима. Све є было мирно. При севаню муња забелише намъ се гробови, мећу коима се и онай налазіо, кои смо мы копати наумили. Предъ нама стаяше стара, одчасти бршлянномъ обрастла црква, коя часъ сенку свою на насъ бацаше, а часъ намъ се светломъ указиваше. Сви смо были у врло непріятномъ расположеню. Бледи, дрктаюѣи ишли смо одъ гроба до гроба тражеѣи онай, кои смо обезсветити наумили, и кадъ смо га нашли, єдва смо толико снаге имали, да дѣло наше започнемо.

(продужиће се.)

П Р В И Ц Е.

Єдна Енглезка, коя є у Ливерполу живила, кадъ є враћаюѣи се изъ театра у собу свою ушла, усмотри, да се орманчиѣ нѣнѣ, у комъ су адиѣари нѣни стаяли, у свомъ реду ненаоди. Она отвори орманъ и нађе, да є неколико врло скупоцѣны стварій украдено. Викне свою служавку и запыта є за ту крађу. Докъ є она различита пытаня служавки предлагала, насданпуть опази, гди човечіе ноге исподъ нѣногъ кровати вире. Са удивлена достойномъ ладнокровношчу заповеди она служавки, да отрчи на сокакъ и да полицаиногъ служителя дозове. Кадъ доповъ издану заповестъ зачу, извуче се онъ што брже изъ прикривала свога и полети на врата. Али онъ ніе на срце жене те рачунао. Она га счепа за яку, добро му се око врата обеси, и насупротъ свима напрезанама нѣговимъ нехтеде га она ни на кои начинъ изъ шака свои испустити. Они су се већъ подуго времена комешали, докъ већъ еданпуть служавка са полицаіомъ у собу уђе, кои таки госпою ту изъ тежкогъ положая нѣногъ ослободи. Крадльивацъ буде у безбѣдность одведенъ, а госпоя та добыє одъ власти Ливерполске явну похвалу, єръ є ово већъ другій путь она подобно доказателство храбрости и присутства духа показала.

— Еданъ шпартанскій житель чує, како еданъ съ бригаомъ и страомъ казує, да є брой непріятельске войске врло великій. Па добро, одговори онъ, то ће истина опасность тимъ већа, али ће и побѣда тмъ славнія быти.

— Човека єдногъ, кои є угодность више, него ишта на свету волео, пробуде обноѣи и кажу му, да му є мати умрла. Онъ се окрене на другу страну и рекне: Боже мой, како ћу я сутра кадъ се пробудимъ, тужно и жалостно да плачемъ!“

— Познатыи еданъ высочоученый кроачъ поднесе владѣтелю своемъ собствено свое сочиненіе о нужднмъ уредбама на пользу државе написано. Владѣтель прегледавши смеюћи се неколико страна окрене се и рекне своимъ

служителю: Иди брзо и дозови ми државногъ попечителя да ми хальну измери, ерь садъ кроачи државне уредбе граде.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

ФРАНЦУСКА.

У Паризу 7. Юлія. За време отсутствия цара Наполеона држи министерскій савѣтъ свакогъ Понеделника, Среде и Петка сѣднице у палати министра правосудія, кои и предсѣдава.

„Мониторъ“ явля, да е адмиралу Лиону подаренъ великій крсть почестне легіе; далѣ наименовани су контр-адмиралъ Дундасъ и ѣнерал-лѣтантъ Колинъ, Кемпелъ и Виліамсъ за велике офицере, три енглеска ѣнерал-мајора за командере а три подполковника за офицере реченогъ ордена почестне легіе. (Ово су све разне класе едногъ истогъ ордена.)

— Шпанскій ѣнералъ Примъ, кои се налази у едвой фванцуской баньи, одпутовао е у Шпанию.

— Князь Мусури, кои е предводіо грчку легіо у войсци русской, приспѣо е у Паризъ.

— Принцъ Луціанъ Бонапарте и французскій посланикъ у Лондону г. Персинъ, стигли су юче изютра (6. Юлія) изъ Довера у Кале (Доверъ е у Енглеской а Кале у Француской).

ГРЧКА.

Богатый поклонъ у новцу, кои е баронъ Симонъ Сина Грчкой учиніо, быће на разне цѣли обраћенъ, и то:

60.000 драхмій опредѣлено е за заведеніе женски сирочадій, ко е е кралица основала.

30.000 драхмій поклонѣно е болници установљеной за лица, коя одъ очоболъ страдаю, и коіой е такође кралица покровителька.

60.000 драхмій обратиће се на довршенъ саборне цркве у Атини.

30.000 разделиће се онимъ породицама, кое су одъ колере пострададе.

Далѣ ће се 300.000 драхмій дати подъ интересъ по 6 на сто, и овай интересъ одъ 10.000 драхмій обратиће се на поболшанъ плате будући членова атинске академіе.

Остатакъ пакъ одъ 540.000 драхмій опредѣленъ е за зиданъ едне академіе, за кое е вештый и даровитый инциниръ Ханзенъ изъ Беча, кои е сазидоо и звездарницу у Атини, већъ нуждне налоге добыо.

ШПАНИЈА.

Мы смо у прошлome брою нашегъ листа напоменули, да е државный ударъ у Мадриду и насилный поступакъ О'Донеловъ наишао у многимъ провинціяма, а нарочито у Сарагоси на великій одпоръ. Садъ смо у станю мало обширніе говорити о догађаима у Сарагоси. „Ендепантансу“ пишу изъ Сарагосе подъ 3. Юліемъ слѣдуюће:

„Данасъ одма после добывени вѣстий изъ Мадрида, сабрале се све войничке, политичке и грађанске власти провинціе и вароши, као и поглавице народне войске у кући ѣнерал-капетана провинціе Арагоніе. Подъ предсѣдательствомъ нѣговимъ одобрила е скупштина, да се слѣдуюћа прокламація изда:

„Жители провинціе! У Мадриду е наступіо еданъ догађай, кои е одъ врло одсудне важности и послѣдица за слободу. Овай човекъ, кои се месеца Юлія 1854. год. подигао у име закона, присвоіо е у противоборству са истимъ законима найвышу државну власть, нападши на суверенство народа съ оружаномъ рукоумъ, и проліо е кровь народа. Наочигледъ оваквогъ злочинства ніе могла витежка варошь Сарагоса, овай стубъ и бедемъ слободы, быти равнодушна, и зато се она явно и отворено изьяснила противъ правительства, и тврдо е заключила, да неположи оружіе пре, догодъ се слобода землѣ за свагда необезбѣди и утврди. Скупштина ова являюћи вамъ ове озбыльне догађае, позыва васъ, да пристанете узъ главну варошь, да сви на оружіе устанете за одупираиъ противъ такове власти, коя се тyme утврдити тежи, што народу намеће свою самовольну и деспотичку волю съ картачима.

Но скупштина позываюћи васъ, да пристанете узъ главну варошь, уедно вамъ препоручуе, да покажете найвећу умѣреность и да угушите и уталожите сва изступленя, коя бы светой ствари, кою мы бранимо, само шкодити могла. Найманый нередъ ишао бы неприятельима нашимъ у рачунъ, кои бы се радовали, да насъ виде у анархіи (безвластію), како бы се ньюво тиранство лакше примило и препоручило. Сложимо се и противимо се миристерству грофа одъ Луцене, и мы ћемо избавити слободу изъ грозеће іой опасности и пропасти;

Предсѣдатель: Антонио Фалконъ Попо.

Вице-предсѣдатель: Гарига-

Мариянъ Канъ Мануель.

Шмидъ.

Конде.

Гимено.

Барао.

И тако е у Сарагоси буна организирана. Ако се кортеси (скупштина народна) скупе у нашој вароши, која ће бити врело и главни станъ своју остали, кое садањ правителство, кое О'Донелъ оће да наметне Шпаньолцима, непризнаю, то ће ново министерство яко ослабити. Ако се пакъ ово узпротиви, онда ће се улести у страханъ грађанскій ратъ.

Одкандь се Сарагоса подигла, немамо никаквы даљи вѣстий изъ главне вароши и изъ внутрености; али се гласа, да ће сѣверна и источна Шпанія слѣдовати примѣру Сарагосе, и да ће се на многимъ точкама крвѣ проливати. Но то јоштъ нѣ све, карлистична партия, која е прошле године побѣђена, прети наново главу дићи, и Богъ зна, како ће се ови заплети најпосле свршити. Шпанія е несрећна земља! Ко зна, оће ли ова криза, ако узтрае, водити къ републики или къ деспотизму Монтмоленовомъ.“

— Далъ вѣсти изъ Шпаніе являю, да е у Барселони букнула буна противъ О'Донела, но да е оружаномъ силомъ угушена. О овој буни пишу изъ Париза подъ 8. Юлія слѣдујуће:

„Најновіе вѣсти изъ Шпаніе стигле су изъ Барселоне. Тамо е 6. Юлія у вече букнула буна; но войска е надвладала и буну угушила. Посадка ове вароши износи 15.000 войника. Ђенералъ Запатеро, кои е О'Донелу сасвимъ одданъ, тамо е заповѣдникъ.

Но при свемъ томъ, што е тамо буна стишана, то ће она ипакъ имати озбилне послѣдице, будући тамошня войска збогъ бунтовногъ кретаня у вароши и по провинцији неможе никудъ оданде кренути се и на другу страну употребити. Многе вароши у провинцији Каталонији (гди е Барселона главна варошъ) изясниле се противъ О'Донела. Између овы најзнатніе су тврдиня Яка

и варошица Юнкера, која е збогъ свога положеня на подножію Пиренея важна. Главна пакъ точка одпора естъ Сарагоса. Тамо е састављена една юнта (скупштина) на челу кое стои ђенералъ Фалконъ, кои заповѣда надъ посадомъ, износехомъ преко 2000 людій. На челу народне войске и народа стои ђенералъ Гурса. Юнта е позвала кортесе у Сарагосу Она е такође прогласила едну прокламацію, којомъ се сви грађани Шпаніе позовавају на оружје, и којомъ се обзаноуе, да ће се они до последнѣгъ човека бранити.“

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Паризу 12. Юлія. — „Монитеръ“ явля, да е бой у Барселони траю одъ 6. до 9. Юлія; бунтовници су изишли изъ вароши у околна мѣста; кавалѣрія иѣ узастопце гони.

Изъ Мадрида являю подъ 7. Юліемъ, да се провинција Мурција изяснила противъ О'Донела.

— „Патри“ явля, да ће една дивизија изъ сѣверногъ стана отићи у Паризъ, да замѣни тамошню дивизию, која е опредѣлена за посматрајућий корпусъ на шпанској граници.

У Триесту 11. Юлія. Изъ Црне Горе стигла су данасъ писма преко Далмаціе, која потврђују, да е войвода Мирко Петровић ударіо са 10.000 людій на Куче, да имъ е 80 людій потукао, куће попало и многу стоку уплякао, коју е затимъ Црногорцима подѣлио.

У Паризу 11. Юлія. „Сѣкль“ пише, да е енглеско правителство добило 9. Юлія изъ Мадрида депеше, кое являю, да тамо ствари за О'Донела нестое тако добро, као што се мислило. — Лордъ Ховденъ, енглескій посланикъ у Мадриду, добио е у слѣдству тога заповѣсть, да се одма изъ Мадрида уклони и у Сарагосу отиде.

О Г Л А С И.

О Б Я В А.

(3—3) У трговини кодъ два Кеца наодећой се, у кући Госп. Милоша Шоповића, препоручује почитаемой публики да су изъ дальни Француски, Енглески, Саксонски и Немачки фабрика изъ прве руке галантерискогъ еспапа набавили, и то како у бронзирањемъ лакиранимъ и кожнимъ, тако и у чистомъ сребру и сребро позлаћеномъ еспапу; исто тако најновіе берлинске тучне за потребе женске, у штикованимъ започетимъ, и готовимъ са најбољимъ шатуриномъ, тако исто и целе потребе безъ разлике за штикованъ, исто тако са најновимъ францускимъ шеширима, капама и кофѣнцима женскимъ, са најновимъ францускимъ мустрадама. Цена е шешира

одъ 6 ф. сребра до 12 ф. и то фини и тешки тако исто има најфини француски мирисавы прашкова за зубе, и укрепљени зубногъ меса; разны водни мириса за умиванъ, глонцованъ и у крашаванъ лица, разни помада, разны сапуна за стаянъ и умиванъ лица, и вађеня флака, разны и најновіи мустра женски, мушки и детиньи обућа, разны цигара Американски и Гершофски; тако исто обявляю да е главно стовариште играчкихъ карта Г. Стевана Гиргла изъ Пеште приміо, и може како на малу тако и на велику суму у то најдалъ за 14 дана препоруке и наручбине прибавити са ценомъ пештанске пияце, а тако исто и горенаименоване еспапе свагда како на већу суму тако и на маню са најбѣтвиомъ бечкомъ пияцомъ на задовольство послужити.

Нађена е една кеса платнена са 60 гроша у разной монети, која се налази при Сл. Управителству Вароши Београда.

У Септембру месецу 1855. године нађенъ е више Гривачке меане еданъ гарабилъ са знакомъ на врѣу цеви Г. Х. М. № 184. и сада се при Сл. Началничеству Окр. Крагуевачк. налази.

ГГ. Скупителъи за предплатнике „Обшта Знаня“ умоляваю се, да са своимъ писмама обрате се на г. Валтера фактора Типографіе или Стевана Лазаревића књиговеца ради књига.

СТЕФ. ЛАЗАРЕВИЋЪ,
књиговецацъ.